SOTILASKOTI

Helsinki – Santahamina sotilaskotiyhdistys ry

SISARPOSTI 1/2017

Helena Aalto paistoi makkaraa valapäivänä

Tervetuloa Santahaminaan

Isoveli tuli inttiin

Oskar Sulkava sai läheisten päivänä vieraakseen pikkuveljen.

- Virpi Fyhr johtaa kotia s. 3
- Seniorisiskojen kuulumiset s. 4
- Pääsiäismyyjäiset tulossa

Viherkasvien tarinoita s. 8

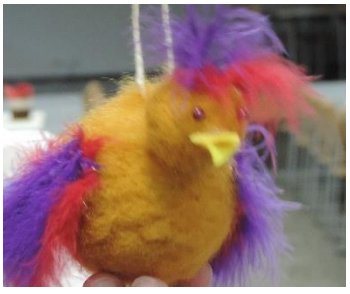

Mekin juhlimme Suomea

Itsenäisyyden satavuotisjuhla tuntuu monella tapaa myös Santahaminan sotilaskodin tämän vuoden sisartoiminnassa. Osan jo tiedämme, mutta arvaanpa, että emme vielä tiedä, mihin kaikkeen pääsemme mukaan. Mukavaa tekemistä riittää varmasti kaikille halukkaille.

Lippujuhlan päivän paraati kesäkuun neljäs Helsingissä ja kokonaisturvallisuustapahtuma Nuku rauhassa 18.-19.8. Kansalaistorilla (www.nukurauhassa.fi) ovat isoja tapahtumia.

Santahaminan SoMa-harjoitus elokuun 25.-27. kerää yhteensä lähes 300 sotilaskotisisarta ja maanpuolustusnaista saarelle oppimaan uutta sekä syventämään taitojaan. Sotilaskodin pidennetty aukioloaika palvelee silloin saarella olevia.
Vuosikokouksen vahvistamat jaostot ovat käynnistäneet tämän vuoden toimintaansa, muutama jaosto uutena ja muutama osin uudistuneena. Haluan nostaa esiin hengellisen jaoston tulevan kirkkopyhän Laajasalon kirkossa 23.4. Tällaisilla uusilla tapahtumilla on tilausta. Varaa aika tähän kalenteristasi.

Haastan jaostojen vetäjät pohtimaan jaostojen yhteistyötä tehdäksemme vapaaehtoistoiminnastamme entistä kiinnostavamman harrastuksen. Työelämän kiireet ja muut menot kilpailevat ajasta sotilaskotityön kanssa. Uskon silti, että tuomalla esiin toimintamme ”se jokin”, tarjoamme virkistävän harrastuksen niin nykyisille kuin uusille sisarille / veljille. Tulevissa Sisarposti-julkaisuissa jaostot vuorollaan esittäytyvät ja kertovat toiminnastaan.

Olisiko ”se jokin” jo osaltaan löytymässä, sillä alkuvuoden 2017 aikana on tullut 10 uutta sisarta, ja seuraava kymmenluku on jo aluillaan. Upea juttu!

Viime vuoden tilinpäätös on valmistumassa. Kirjoitan parhaillaan toimintakertomusta, jossa kommentoin päättynyttä vuotta ja sen haasteita. Kevätkokouksessa palataan tähän asiaan.

Iloista kevään odotusta, tapahtumissa tavataan!

Sirpa Luostarinen

Palkittu Eeva Riuttala ihastui Facebookiin

Eeva Riuttala

Kadettikerhon sotilaskodin kodinhoitaja **Eeva Riuttala**, 62, palkittiin 10-vuotisesta työstä Keskuskauppakamarin pronssisella ansiomerkillä. Sen kunniaksi sotilaskodissa vietettiin pieni kahvihetki helmikuun alussa.
Kadettikerho on ollut Eeva Riuttalalle unelmien työpaikka. ”En ole kuullut siellä yhtään kielteistä sanaa, ja asiakkaat kumartavat ovella tullen ja mennen!”
Ennen sotilaskotia Eeva Riuttala teki liikkuvampia töitä. Hänellä oli kahvilayritys, joka kiersi toreilla, mm. Malmilla, Hietalahdessa ja silakkamarkkinoilla. ”Nautin kovasti liikkuvasta työstä, mutta yrittäminen on raskasta. Kun aloitin emäntänä KTK:ssa, yrittäminen oli jätettävä.” Santahamina löytyi ilmaislehdestä. Kanttiinissa on apuna ollut jo neljä vuotta **Heidi Forsman**.
Äskettäin Eeva Riuttalalle avautui kokonaan uusi maailma, kun tytär opasti hänet Facebookiin. Siellä hän nyt seikkailee iltaisin jopa 2-3 tuntia.
”Se on verratonta”, hän vakuuttaa. Hän jää ensi vuoden vaihteessa eläkkeelle, ja sitten facebookailuun on enemmän aikaa.

LSK:n vetäjä **Merja Autio** ja sotilaskotipäällikkö **Minna Frii** saivat joulukuussa Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen hopeisen ansiomitalin tunnustuksena ansiokkaasta toiminnasta vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen hyväksi. Lämpimät onnittelut!

Kodinjohtaja Virpi Fyhrin tapa välttää liikaa rutiinia:

Matkojen muistelu piristää työpäivää

Kodinjohtaja **Virpi Fyhr,** 51**,** on maailmanmatkaaja. Kohdemaita on 65, mutta yksi ikimuistoisista kokemuksista on sauna: eteläkorealainen Soulissa.

”Haalean huoneen kivilattialla istuttiin juuttisäkin päällä. Ystäväni tosin puki sen päälleen. Odotimme saunomisen alkua, mutta se olikin jo ohi: tiimalasi näytti, että nyt pitää lähteä.”

Unohtumattomia ovat myös Grönlanti ja Panama. Grönlannin rannikkoa seilattiin jäätiköitä ihaillen ja lopulta Islantiin asti. Hylkeet, valaat ja etenkin Nuukin rotuhuskyt tekivät vaikutuksen koiraihmiseen.

”Panaman kanavassa seilaaminen oli jännittävää, kun vuoroin oltiin seinämuurien välissä syvällä ja vuoroin veden noustua kymmeniä metrejä korkeammalla.”

Virpin vapaa-ajasta kilpailee runsaan puolen vuoden ikäinen pojanpoika **Roni**. Hän uhmaa mummin muita harrastuksia, uimista ja lukemista. Mutta rakas on myös valkoinen paimenkoira Akira, 11, joka lenkkeilyttää emäntäänsä päivittäin.

Santahaminan sotilaskodin johtajaksi Virpi Fyhr tuli 17 vuotta sitten. Silloin kotia piti HNMKY. Henkilökuntaa oli keittiössä kolme ja leipomossa kaksi. Kaikki tuotteet myytiin tiskin takaa, eikä valikoima ollut kummoinen.

Virpi halusi laajentaa tuotevalikoimaa ja tilasi ensi töikseen 1 720 suklaapatukkaa. Sitten hän vietti unettomia öitä peläten, ettei kukaan osta niitä.

Mutta patukat hupenivat viikossa. Vähitellen lisättiin karkkivalikoimaa ja ruvettiin leipomaan terveellisiä rouhesämpylöitä, joiden väliin tuli muutakin kuin metvurstia ja juustoa. Nyt palkattua henkilökuntaa on 15 ja tuotenimikkeitä satoja.

Virpi Fyhr viettää viikonloput mökillä aina kun se on mahdollista. Akira on tietysti mukana.

Kun sotilaskoti siirtyi 2000-luvun alussa sotilaskotiyhdistyksen hoitoon, olivat toiminnassa myös jo kadettikerhon sotilaskoti ja auditoriotalon kanttiini. Virpi on nyt kaikkien Santahaminan sotilaskotipisteiden johtaja ja henkilökunnan esimies. Kodinhoitajia on kolme: **Heli Pasanen** isossa kodissa, **Virpi Leinonen** auditoriotalon kanttiinissa ja **Eeva Riuttala** kadettikerhon sotilaskodissa.

”Muutoksia on ollut tosi paljon viime vuosina ja tahti kiihtyy. Varusmiesten koulutuskauden lyhennyttyä ja päivien pidennyttyä pojat ehtivät sotilaskotiin vasta, kun myyntiaikaa on enää 1,5-2 tuntia. Se vähentää myyntiä, ja kun kaikki sitten tulevat yhtä aikaa, tulee jonoja.”

Virpi oli ennen sotilaskotia Ehon myymäläpäällikkö. Työstään Santahaminassa hän nauttii tosi paljon. ”Tämä on vapaata ja monipuolista, ja yhteistyö rykmentin kanssa on kiinnostavaa. Tämä on hyvä ja turvallinen työpaikka. Työkaverit, sisaret ja varusmiehet ovat aivan ihania. Monesta sisaresta on tullut ystävä työn ulkopuolellakin.”

Marja-Riika Saaristo

SENIORIJAOSTO ESITTÄYTYY

Suomen juhlavuosi ja kirkkopyhä seniorien ohjelmassa

Raija Iso-Junno

Tammikuisena torstaina kokoonnuimme sotilaskotiin perinteiseen sisartapaamiseen. Näissä kaksi kertaa vuodessa pidettävissä palavereissa suunnittelemme seniorijaoston kuluvan vuoden ohjelmaa ja työnjakoa. Hallituksen kokoushuone täyttyi puheensorinasta ja 23 sisaren iloisesta naurusta. Vihreille sisarille oli lähes kuukauden mittaisen joululoman aikana kertynyt paljon kerrottavaa. Maltoimme kuitenkin käydä ohjelman kimppuun. Esiin tuli hyviä ja myös aivan uusia ideoita.
Päätimme, että seniorisisaret vastaavat edelleen kevät- ja syyskokouksen sekä pikkujoulun tarjoilusta. Tietysti osallistumme läheistenpäiviin ja muihinkin puolustusvoimien tilaisuuksiin ja tapahtumiin.

Vuoden ensimmäisen retken teimme jo helmikuun 19. Mannerheim-museoon. Tänä vuonna Mannerheimin syntymästä on kulunut 150 vuotta. Sen tiimoilta museossa on näyttely *”Marski elää! Näkökulmia fiktiiviseen Mannerheimiin.”* Näimme mm. kuinka Mannerheimia on esitetty teatteri- ja elokuvanäyttämöllä 1960-luvulta lähtien. Kevään aikana tutustumme 100-vuotiaan Suomen ruokaperinteeseen, Helsingin menneisyyteen ja suomalaiseen kulttuurihistoriaan pukujen kautta. Osallistumme sotilaskotialueen (ETSO) retkille. Huhtikuun 23. vietämme **sisarten kirkkopyhää** Laajasalon kirkossa. Kirkkopyhä on yhteistyöprojekti hengellisen jaoston ja Roihuvuoren seurakunnan kanssa.

Torstaina 2.3. kello 17 vierailemme uudessa Helsingin kaupunginmuseossa. Tutustumme eri aikakausiin ja tunnelmiin, kävelemme 1930-luvun kadulla, piipahdamme baarissa soittamassa jukeboksia ja kuuntelemme radiosta Olavi Virtaa tai Markus-sedän lastentuntia. Jokainen löytää näyttelystä jotakin tuttua ja henkilökohtaisesti koskettavaa.
Uuden kaupunginmuseon osoite on Aleksanterinkatu 16 (ent. Valkoisen Salin sisäänkäynti). Sisäänpääsy on maksuton. Kokoonnumme ala-aulaan, josta lähdemme opastetulle kierrokselle kello 17.

Syksyllä opettelemme tuunaamaan ja käymme Lohjan joulumarkkinoilla. Varmaan syysohjelmaa tulee enemmänkin, kunhan saamme aikatauluja varmistetuksi.

Seniorisisaret on yhdistyksen aktiivinen ja toimiva osa, joka antaa tarvittaessa tukensa yhdistyksen toimintaan. Seniorijaosto tarjoaa sisarille myös viihtyisää ja monipuolista yhdessäoloa.

Monet seniorisisaret hoitavat sisartyön kaikkia osa-alueita. Sisaret auttavat mm. aamuisin ja päiväsaikaan järjestettävissä puolustusvoimain tilaisuuksissa. Seniorisisaret haluavat antaa panoksensa vapaaehtoiseen maanpuolustustyöhön.
Raija Iso-Junno

Kaartinjääkärit Selina Railakari (vas.) ja alikersantti Vera Kurtén muistelivat, että ensikäynti varustevarastolla oli jännittävä.

Ensimmäisten joukossa saapui Arttu Kilpelä Kirkkonummelta.

Täältä se alkaa

Santahaminan varusvarasto on alokkaiden saapumispäivänä kuin köyhän miehen outlet: tavarat ovat suurina erinä häkeissä eikä viihtyvyyteen ole juuri satsattu. Mutta sieltä asiakas saa kaiken tarvitsemansa seuraaviksi kuukausiksi. Värejä ja kokoja ei tarvitse pohtia, sillä niitä on tarjolla rajallisesti. Asiakkaat ovat tyytyväisiä ja iloisen jännittyneitä.

Eila Elo auttoi vantaalaista Oskar Nousiaista ahtamaan tyynyä varustepussiin.

Varusvarastolla kaikki oli ollut valmiina jo jonkin aikaa, ennen kuin ensimmäiset alokkaat, **Vesa Arino** ja **Arttu Kilpelä** saapuivat kevyestä lumipyrystä suureen varastoon tammikuun alussa.
Toisesta varastosta noudettu varuste- eli pyykkipussi täyttyi äärimmilleen noin kymmenen minuutin kierroksen aikana. Varaston työntekijät ja vanhemmat varusmiehet jakelivat tavaroita ripeään tahtiin.

Intissä oppii jotain myös itsestä”

Viime kevään ylioppilaalla Karoliina Tuomella oli vahva motiivi palvelukseen: ”Olen hyvin maanpuolustushenkinen, ja tämä juhlavuosi tuntuu erityisen hienolta.” Anita Korkalainen ojensi hänelle Gilletten lahjoittaman tuotepaketin.

Labyrinttina kiertävien tavarahäkkien keskellä toistui vain yksi kysymys: Mikä koko? Iltapäivän saapujat saivat paremmin kokoaan vastaavia varusteita kuin illan myöhäiset, joiden kengät eivät aina vastanneet toivottuja.
Jakaessaan liian isoja sisäkenkiä, varastossa työskentelevällä **Rane Ovaskalla** oli lohdutus valmiina: ”Tännehän on tultu kasvamaan.”
Kaikki alokkaat eivät lämmenneet Ovaskan stand-up -komiikalle.
Ovaska tuntee alokkaiden ensimmäisen päivän tunnot ja jännityksen vuosien kokemuksella.
”Osa varusteista on monille outoja. Tarrasukupolvelle nauhakengät voivat olla haaste. Ja varmuuden vuoksi aina huomautan, että henkilökohtaisen tyynyn päällä oleva vakuumipussi otetaan pois ennen käyttöä. Joskus tyynyjä on palautettu avaamattomina. Tyynyt kerätään kotiutuspäivänä pois, vaikka ne menevät roskiin. Muutoin ne leviäisivät kaupungille.”

Viime kesänä saapuneille sotilaille komennus varusvarastolle töihin oli mieluisa. Alikersantit **Toni Minkkinen, Hannes Torkki ja Jonathan Mainz** odottivat tulijoita makoillen rennosti kenkärullakon päällä. Alikersantti **Vera Kurtén** ja kaartinjääkäri **Selina Railakari** nojailivat rullakoihin poikien seurassa.
Vera Kurtén muisteli omaa saapumistaan heinäkuussa. Silloin häntä nauratti ja nauratti, vähän hysteerisestikin. ”Nyt ei naurata, korkeintaan hymyilyttää.”

Joku pojista kommentoi, ettei tämä nyt niin kauheaa ole ollut. Toni Minkkinen sanoi oppineensakin jotain. ”Täällä oppii monia asioita monelta alalta, myös itsestä. Oppii kestämään ikäviäkin asioita ja pelaamaan auktoriteettien kanssa.”
Alokkaat purkivat ja pakkasivat varustepussinsa vielä kertaalleen ulkona pikku pyryssä. Yhdessä varmistettiin, että jokaisella on kaikki varusteet. Tuvassa sitten saattoi ensi kertaa sovittaa uutta sotisopaa.
Marja-Riika Saaristo

Alokkaan varusteet

Pyykkipussi, reppu, telttapatja, kengät, pakkassaappaat, varsikengät, urheilukengät, huopavuorit, vanupeitto, maastopuku, kypärä ja naamiosuoja, t-paitoja, alushousuja, pooloja, verkkarit, pakkaspuku, sukkia, lumipuku, henkareita, sadeasu, käsineitä, vöitä, urheiluhousut, uima-asu, aluskäsineet, kauluri, karvalakki, myssy, alushuppu, rukkaset, kuulosuojaimet, kenttäpullo, sisäjalkineet, pakki, välihousut, pusero, aluslakana, pyyhe, pussilakana, päiväpeite, tyynyliina, tyynyn suojapussi, patjan suojapussi, tyyny, pohjallisia, kengännauhoja, parranajovälineet, lukkoja, lusikka-haarukkayhdistelmä, heijastin.

Kotiväki tuli munkki-kahville

Tuomas Saarinen (vas.) sai vieraikseen tyttöystävän Jasmiina Lysmän, pikkusiskonsa Hillan, isänsä Timon ja tämän puolison Kirsin.

Oskar Sulkava, 19, istui läheisten päivänä sotilaskodissa veljensä **Jamellin,** 2,5, kanssa. He odottelivat äitiään **Hanna Hansonia** kahvijonosta. Oskar oli tyytyväinen ensimmäisiin päiviinsä armeijassa, vaikka aamut olivat olleet turhan kiireisiä. Hän oli jo huomannut, että ”odottamaan on kova kiire”. Tupakaverit olivat osoittautuneet hyviksi tyypeiksi.

Hanna Hanson iloitsi siitä, että esikoinen oli valinnut armeijan. ”Tämä on ensi askel pesästä lähtöön ja itsenäistymiseen. Tämä kunnioittaa myös sukumme perinnettä.”

Saarisen perhe oli tullut joukolla tervehtimään **Tuomas Saarista**, 19, jonka mieluisin vieras istui vieressä, tyttöystävä **Jasmiina Lysmä**. Tuomasta huoletti tuleva ero rakkaasta, kun viiden päivän aikana oli jo tullut niin ikävä. Herääminen oli siihen verrattuna helppoa.

Isä **Timo Saarinen** ei ollut kiusannut Tuomasta omilla armeijamuistoillaan Parolasta 30 vuoden takaa, mutta jostain Tuomas muisteli kuulleensa, kuinka entisaikaan hiihdettiin puusuksilla ja aina vain ylämäkeen!

Timo Saarisen puolisoa **Kirsi Saarista** huolettivat kovat pakkaset. Sotilaspoliisikoulutusta odottava Tuomas rauhoitteli, että vaatekertoja on ollut riittävästi ulkosulkeisiin. Pikkusiskoa **Hillaa**, 5, ei huolettanut mikään, ja munkki maistui hyvältä.

Helsinkiläiset **Susanna Meltz** ja **Vesa Perkola** odottelivat jätkänkynttilän lämmössä poikansa Santerin tapaamista.

Armeijaan lähtö ei ollut mullistanut elämää kotona, ja kun Santeri ehti paikalle, hänkin suhtautui muutokseen rauhallisesti.

”Kaikki on vastannut odotuksia jota kuinkin. Ainoa kipupiste on ollut korvalehdissä

Tiipi Jokinen tutki kirjatorilla kirjoja, joita Svetlana Syrjö (vas.) myi.

Susanna Meltz ja Santeri Perkola

ensimmäisissä sulkeisharjoituksissa pakkasessa.”

Isä vinoili heräämisestä: ”Täällä Santeri heräilee niihin aikoihin, kun hän kotona meni nukkumaan, pelimies.”

Marja-Riika Saaristo

Huonekasveilla on tarinoita

Huonekasvien hyvinvoinnille valo on ensiarvoisen tärkeä. Sen huomasi **Leena Alhola** muutettuaan taloon, jota suuret puut varjostavat. Kukat eivät saa valoa ja sen vuoksi voivat huonosti. Mutta ei hätää: Leena kehottaa heittämään surutta huonot kasvit pois, ja ostamaan uudet tilalle. Nykyään ei tarvitse isoäidin tavoin varjella ainokaistaan, sillä kaupasta saa uusia. Sekä puutarha-myymälöissä että marketeissa vaihtuvuus on nopeaa, joten niistä hankitut kasvit ovat hyvälaatuisia. Niissä ei juurikaan ole ötököitä, koska ne on kasvatettu oikeissa olosuhteissa.

Leena Alhola ei ole puutarhuri - aviomies on – ja hän sanookin olevansa harrastelija, vaikka nuorena opiskelikin puutarhatiedettä. Leena tutustui Tikkurilan martoissa puheen-johtajaamme, joka pyysi häntä miehensä kanssa kertomaan huonekasveista viime kevätkokouksemme päätteeksi. Samalla Leena päätti liittyä myös yhdistykseemme.
Työelämässä Leena toimi monissa puutarhatuotteiden myynti- ja markkinointitehtävissä sekä vähittäis- että tukkukaupassa. Hänestä on tärkeää puhua asiakkaan kanssa samaa kieltä: tukkukaupan ostaja tietää kasvien tieteelliset nimet, Maija Meikäläiselle riittää kasvin suomalainen nimi ja helppo hoito-ohje.

Huonekasvit tarvitsevat valoa, kosteutta ja lannoitusta. Pimeässä kasveihin tulee helposti tauteja, ja valitettavasti meilläkin on saatavilla kasveja, jotka eivät viihdy talven pimeissä oloissa. Kasteluun käy kraanavesi, mutta vesi ei saisi jäädä lillumaan aluslautaselle, sillä silloin tulee kukkakärpäsiä.

Kasveja tulisi kastella tarpeen mukaan. Leena kehottaa pistämään sormen multaan ja kokeilemaan, kaipaako kasvi vettä. Kasvit sietävät enemmän kuivuutta kuin liikaa kosteutta. Lannoitetta annetaan säästeliäästi, myös talvella. Kesällä lannoitetaan mieluummin miedosti joka kastelukerralla kuin kerralla runsaasti.

Kevät innostaa viherkasvien hoitajia mullan vaihtoon. Leena sanoo, ettei multaa tarvitse läheskään joka vuosi vaihtaa: riittää, kun ruukkuun lisää uutta multaa.
Jatkuu seuraavalla sivulla

Sain Leenalta viime keväänä vaahtera-aulion, joka kukki parvekkeella rehevästi lokakuulle asti, mutta sisällä se nopeasti kuivui ja pudotti lehtensä. Harmi, etten huomannut ottaa pistokasta ennen poisheittämistä. Sen sijaan enkelinsiipi lykkää uusia versoja. Amerikan muori komeili kiiltävälehtisenä vuoden, mutta sitten sairastui kasvitautiin ja päätyi roskikseen. Verenpisara selvisi pimeimmän talven yli. Toimiston Sirpan saintpauliasta varastamani lehtipistokkaat ovat nyt poikineet runsaasti uusia lehtiä, joten toivoa kauniin värisistä kukistakin on. Kirjovehka viihtyy mainiosti, mutta traakkipuuta en suostu kotiini ottamaan! **Marja-Liisa Nikka**

Waltarin järkäle uuvutti, mutta ajan kuvaus kiehtoi

”Ei ikinä enää, liian monta henkilöä, liian raskas eikä nautittava, terrorisoi lukijaa”, kommentoivat lukupiiriläiset Mika Waltarin 770-sivuista *Valtakunnan viholliset* -kirjaa.

Mutta positiivistakin löytyi: ”Tuntui kuin Waltari olisi mennyt toiseen aikaan ja maailmaan, jossa oli elänyt edellisessä elämässään. Waltari otti kädestä kiinni ja vei mukanaan poliittisen vehkeilyn ja juonittelun keskelle.”

Seuraavaksi luetaankin kevyempää eli J. Ryan Stradalin *Keskilännen keittiöt*, jossa kirjailija kuvaa tarkasti monenlaisia suhteita ruokaan. Oikeastaan hän ei niinkään kirjoita lautasen sisällöstä, vaan siitä, miten ruuasta puhutaan ja millaisia tunteita siihen liittyy.
Lukupiiri kokoontuu 24.4. sodessa.

Ritva Saarni kokoaa lukupiirin muutaman kerran vuodessa.

Jatkoa edelliseltä sivulta

Vaahtera-aulio kulkenut mukanamme 42 vuotta

Netissä voi tutustua huonekasvien alkuperään. Esimerkiksi saintpaulia on sademetsän aluskasvi, eikä se siis viihdy auringon paahteessa. Liika märkyyskään ei ole hyväksi, ja alimmat lehdet voi napsia pois.

Harvat viherkasvit ovat allergisoivia, mutta itiökasvit kuten saniaiset, saattavat aiheuttaa yliherkkyyttä. Fiikuksessa muodostuu maitiaisnestettä, joka pisaroina ilmaan lentäessään voi allergisoida. Suurin osa huonekasveista on myrkyllisiä, mutta niitä ei ole tarkoitettukaan syötäviksi!

Ne eivät kuitenkaan ole fototoksisia kuten pelätty jättiputki. ”Hysteria pois, nautitaan koteihimme sisustuselementeiksi tai huoneilman raikastajiksi hankituista kasveista,” sanoo Leena. Hän ei myöskään tuomitse tekokukkia, sillä nekin on hankittu kauneutta ja iloa antamaan.

Sotilaskodin pöydille Leena suosittelee hankkimaan vuodenajan mukaisia värikkäitä kukkivia ruukkukasveja. Myös edulliset pienehköt viherkasvit voisivat tuoda joskus vaihtelua.

”Ikoneita, muistoja voi olla olla myös kasveissa, ei ainoastaan esineissä,” sanoo Leena. ”Poikani Matti sai vaahtera-aulion alun hoitopaikan talonmiehen rouvalta 42 vuotta sitten. Vaikka vaahtera-auliomme ei ole se alkuperäinen, kenties lapsenlapsenlapsi, sen alku muistetaan,” Leena kertoo. Jospa keväällä jaetut vaahtera-auliot tai jotkut muut kasvit toisivat mukavan muiston sotilaskotisisaruudesta!

Kevättalven suosikit, tulppaanit, laitetaan kylmään, vähään veteen. Vettä lisättäessä kukkia ei oteta pois maljakosta. Jos tulppaanikimppu on sidottu, ei lankaa irroteta, mutta kumilangan voi ottaa pois. Kuivana kimppua voi säilyttää viileässä yön yli. Varret pitää leikata terävällä veitsellä – ei keittiösaksilla – sillä sakset supistavat kukkien suonia. Leikkokukat laitetaan haaleaan, puuvartiset kuumaan veteen.
Marja-Liisa Nikka

KYSYIMME: Miksi juuri sotilaskoti?

Suvi Jylhä, 17, lukiolainen, Espoo:

”Olin 2016 keväällä Santahaminassa lukiolaisten turvakurssilla, jossa esiteltiin myös sotilaskotia. Ilmoittauduin spontaanisti mukaan, ja nyt ovat paperit vetämässä armeijaan, ensi vuoden toiseen saapumiserään. Sitä ennen pyrin lääkikseen, sillä olisi hyvä, että armeijan jälkeen olisi opiskelupaikka valmiina. Sotilaskodissa näkee heti, että voi tuottaa iloa asiakkaille. Kokeneemmat sisaret ovat ottaneet hyvin vastaan, ja käsitys armeijan arjesta on muuttunut. Täällä näkee paljon tyytyväisyyttä ja vapaa-aikaakin on.”

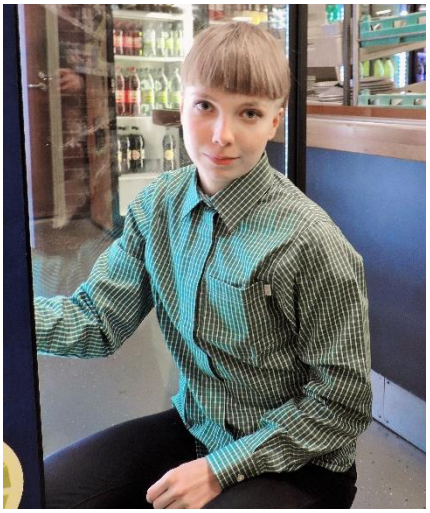

Hanne Markoff, 38, Porvoo:

”Muutaman vuoden takainen NASTA-harjoitus innosti käymään armeijan, mutta se jäi opiskelun vuoksi. Sotilaskodissa saa häärätä, ja se sopii minulle. Aloitin Santahaminassa, mutta vaihdoin sitten Tuusulaan. Taistelukoululla ollaan pääasiassa viikonloppuisin, ja silloin voin vaikka yöpyä siellä. Arkisin en ehtisi vuoroihin. Sotilaskodissa saa tehdä jotain, jolla on merkitystä ja asiakkaat ovat aina tyytyväisiä. Haluan kouluttautua maanpuolustustehtävissä laajemminkin.”

Kaija Holopainen, Helsinki:

”Olin työelämässä vanhusten parissa, joten vastapainoksi oli ja on edelleen virkistävää olla nuorten lähellä. Kuuluin aiemmin Helsingin sotilaskotiyhdistykseen, mutta lopetin koko harrastuksen muutamaksi vuodeksi työkiireiden vuoksi. Eläkkeelle jäätyäni kälyni Raija Iso-Junno houkutteli minut Santahaminaan. Teen nykyisin vain aamuvuoroja, ja usein minut hälytetään esimerkiksi sairassijaiseksi. Se sopii minulle hyvin, sillä joka päivä pitää lähteä liikkeelle, muuten nahistuu kotiin.”

Lilli kutoi
sukat soittajille

Kaartin soittokunnan soittajat saavat yhdistykseltämme villasukat kiitokseksi naistenpäivän konsertista. Kauniin siniset, nuottiavaimella somistetut sukat on kutonut **Lilli Voutilainen**. Hän kutoi niitä 20 paria soittajia varten ja pari ylimääräistä.

Sukkalahjaa kutomaan oli ajateltu kutojaryhmää, mutta Lilli arveli, että jälki olisi epätasaista ja hän mielellään otti urakan itselleen. Lillin tytär entisenä musiikkiluokkalaisena ja huilistina varmisti, että sukkiin kudottu nuottiavain on oikea muodoltaan.

Lilli kutoi ensin koeparin, jossa nuottiavain oli applikoitu, mutta sukasta tuli tönkkö. Niinpä hän piirsi ruutupaperille mallin ja kutoi sukat neljällä puikolla juoksuttaen kahta lankaa. Sinistä lankaa kului 19 kerää ja valkeaa neljä. Sinistä sukkalankaa oli vaikea löytää.
Lilli kuitenkin löysi Korkeavuorenkadulta kaupan, josta lankaa löytyi ja joka hankki sitä hänelle vielä lisääkin.

Muille kuin sukankutojille urakka tuntuu ylivoimaiselta, mutta Lillin mielestä puikot heiluivat käsissä leppoisaan tahtiin marras-tammikuussa radio-ohjelmia kuunnellen.

Lippujuhlan päivänä marssimme Senaatintorilla

Senaatintorin ympäristöön tulee useita sotilaskotipisteitä, joihin tarvitaan sisaria sekä myyntiin että ”seurustelu-upseereiksi”, jotka esittelevät alueen sotilaskotiyhdistysten toimintaa. Yhteyshenkilö on Merja Autio, merja.autio@bastu.net.

Sotilaskotisisarten marssiosasto paraatissa

Marssimaan tarvitaan 35 sisarta alueeltamme. Marssille osallistuminen edellyttää riittävän hyvää kuntoa ja sopivaa vaatetusta, lisäksi jokainen sitoutuu ilmoittautuessaan osallistumaan vähintään toiseen toukokuussa Santahaminassa järjestettävistä marssiharjoituksista. Ilmoittautuminen es.sotilasalue@gmail.com.

Sisaret marssivat edellisen kerran 2012

Mikä on ETSO?

Etelä-Suomen sotilaskotialuetoimikunta ETSO (entinen läänintoimikunta) on Uudenmaan alueen sotilaskotiyhdistysten yhteistyöelin, ja siihen kuuluvat Dragsvik soldathemsförening, Helsingin sotilaskotiyhdistys, Helsinki-Santahamina sotilaskotiyhdistys, Rajasotilaskotiyhdistyksen Helsingin paikallisosasto, Rannikkosotilaskotiyhdistyksen Hangon, Suomenlinnan ja Upinniemen paikallisosastot sekä Tuusulan sotilaskotiyhdistys. Sotilaskotialuetoimikunnan alla yhdistykset osallistuvat alueemme isoihin tapahtumiin yhdessä niin, että sisarille tarjoutuu tilaisuus osallistua niihin yli yhdistysrajojen. Sotilaskotialuetoimikunta tuottaa itse koulutusta alueen sotilaskotisisarille ja tiedottaa muusta mielenkiintoisesta ja sopivasta koulutuksesta (mm. MPK ja Naisten valmiusliitto) sekä järjestää yhteisiä retkiä ja virkistystapahtumia. Tapahtumia on helpointa seurata heti tuoreeltaan facebookissa (Etelä-Suomen sotilaskotialue).

Pukukoodi päästää pulasta

Maalaisjärki ja pukukoodi ovat parhaat apurit, kun pitää valita sopivaa päällepantavaa juhliin. Myös käytösohjeet ovat helpotus, ei kiusa.

Yhtenäiset tavat auttavat selviytymään tilanteissa, joissa muuten kokisi jännitystä ja pelkoa. ”Jo ensivaikutelman perusteella arvioimme toisiamme. Siihen vaikuttavat pukeutuminen, käytös, ilmeet, äänenpainot ja asento. Siinä tilanteessa on tärkeämpää se, miten puhutaan, kuin se, mitä sanotaan”, vakuutti kouluttaja **Ritva Heinonen** tapakurssilla Santahaminassa tammikuussa.

Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen tarjontaan kuuluvalle kurssille oli saapunut yli 50 naista eri taustaryhmistä.
Kouluttaja Ritva Heinonen tuntee etiketin ja protokollan, sillä hän palveli puolustusvoimissa 36 vuotta kouluttaen väkeä mm. kansainvälisiin tehtäviin.

”Rohkeimmillaan katsomme naapurin kenkiä omien sijaan”

Tapakurssilla jouduttiin monta kertaa toteamaan, että me suomalaiset olemme jöröjä, emme sulavia seuraihmisiä. Emme puhuttele ihmisiä nimeltä, emme hevin aloita keskustelua, pidämme mielellään etäisyyttä keskustelukumppaniin jne. ”Mutta meillä on aito hymy, joskin harvinainen”, Ritva Heinonen hauskuutti.
Hän korosti, että yhteiset käytössäännöt ovat suuri apu kaikissa sosiaalisissa tilanteissa ja kansainvälisessä seurassa.

Ritva Heinonen kertoi, että tämäkin käsien asento voidaan tulkita sopimattomaksi.

Sääret ja reidet piiloon:
polvisukat miehelle,
sukkahousut naiselle

Kutsukortin pukukoodi kertoo, millaista pukeutumista tilaisuuden järjestäjä toivoo. Pukukoodi kohdistuu aina mieheen, ja sen perusteella nainen valitsee asunsa. Tumma puku tarkoittaa, että miehellä on musta, tummansininen tai tummanharmaa puku. Naisen puku voi olla värikäs, mutta juhlassa hyvää materiaalia. Ritva Heinonen suositteli mieluummin yli- kuin alipukeutumaan.
Smokki sopii iltakäyttöön ja se voi naiselle tarkoittaa pitkää tai lyhyttä asua tai juhlavaa housuasua. Kellonaika ja tilanteen juhlavuus vaikuttavat helman pituuteen.
Epävarma voi aina soittaa kutsun lähettäjälle ja varmistaa asian. Presidentin itsenäisyysjuhlan pukukoodi on frakki tai juhlapuku. Sinne naiset pukeutuvat aina pitkään pukuun.

Älä pilaa isäntäväen
lattiaa piikkikoroilla

Hiukset, kengät, meikit ja korut valitaan asun ja tilaisuuden juhlavuuden mukaan. Itsellä on silloin varmempi olo, kun kaikki on harkitusti ja huolellisesti kohdallaan, eivätkä irtoripset putoa vesilasiin.
Hyvien tapojen pohja opitaan kotona, mutta kansainvälisessä maailmassa on tärkeää tunnistaa tapojen kulttuurierot. Esimerkiksi kunnioitusta osoitetaan eri maissa eri tavoin. Jossain pää peitetään, jossain ei katsota silmiin, jossain jalan nostaminen polven päälle on huono tapa, jossain ei saa näyttää kengän pohjaa.
”Myös jalkojen ristiminen on joissain kulttuureissa huono tapa. Usein miehet istuvat rumasti jalat levällään ja naiset nostavat jalan toisen polven päälle minihameessakin. Huomio kiinnittyy silloin vääriin asioihin. Paras tapa sekä naisille että miehille on istua jalat vierekkäin”, Ritva Heinonen ohjeisti.

Jaana Siljanderilla (oik.) ja Taina Iduozeella oli kysymyksiä kurssin vetäjälle.

Hän korosti myös kehon kieltä käytöksen osana. Käsillä elehtiminen ei ole yksistään eloisuuden merkki. Poliitikot voivat huomaamattaan käyttää käsimerkkejä, jotka toisaalla tunnetaan loukkaavina, Esimerkiksi Yhdysvaltojen uuden presidentin kädet tekevät liikkeitä, jotka useassa maassa ovat erittäin osoittelevia ja loukkaavia, jopa rivoja.
Marja-Riika Saaristo

P. S. Pukeutumisesta, käytöstavoista, kattamisesta ja kunniamerkeistä on runsaasti tietoa netissä. Helpoin tapa löytää sitä on googlata hakusanalla.

Tumma puku

Mies:

- Musta, tummansininen tai harmaa puku, yksi- tai kaksirivinen. Yksirivisen kanssa voi käyttää puvunkankaasta tehtyä liiviä.
- Vaalea tai valkoinen kauluspaita, juhlavimmillaan kaksinkertaiset kalvosimet.
- Hillitty solmio tai solmuke. Helmenharmaa solmio on juhlavin.
- Mustat, tarpeeksi pitkät ja ohuet sukat.
- Mustat, ohutpohjaiset nauhakengät.

Nainen:

- Kevyt jakkupuku, leninki tai leninki-jakkuyhdistelmä.
- Päivätilaisuuksissa ei kiiltäviä materiaaleja.
- Ohuet sukkahousut tai stay-upit, sirot jalkineet.
- Illalla pieni siro laukku, päivällä pieni käsilaukku.
- Illalla näyttävämmät korut kuin päivällä.
- Päivätilaisuudessa voi käyttää hattua ja käsineitä, illalla ei.

Muista Some-ohje!

Kun kerrot harrastuksestasi sosiaalisessa mediassa, noudata Sotilaskotiliiton some-ohjetta. Esimerkiksi joukko-osaston tunnuksia ei saa näkyä kuvissa. Kamerasta ja kännykästä tulee laittaa paikannus pois päältä. Some-ohje löytyy Sotilaskotiliiton (www.sotilaskotiliitto.fi) intrasta. Intraan pääsee näin: Käyttäjätunnus on etunimen ja sukunimen kolme ensimmäistä kirjainta, ensimmäiset kirjaimet isolla (esim. PiaOja), salasana: jäsenrekisterissä oleva postinumero (esim. 12345). Ensimmäisellä kirjautumiskerralla järjestelmä pyytää vaihtamaan salasanan.

SoMa-harjoitus Santahaminassa 25. -27. 8. 2017

Sotilaskotiliiton ja Maanpuolustusnaisten liiton yhteinen harjoitus valmentaa naisia selviytymään arjen erityisissä tilanteissa. Harjoitus sisältää 10 teemakurssia, joista kukin osanottaja valitsee yhden. Kurssille ilmoittautuminen alkaa 5. kesäkuuta Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen (MPK, www.mpk.) sivujen kautta. Kurssinjohtajan koulutuksen osanottajat kutsutaan henkilökohtaisesti mukaan. SoMa-harjoitus on tarkoitettu ensi sijassa Sotilaskotiliiton ja Maanpuolustusnaisten liiton jäsenille. Jos tilaa jää, muutkin voivat ilmoittautua. Harjoitus maksaa 60-70 euroa hengeltä. Hinta sisältää ohjelman lisäksi majoituksen, ateriat ja lainaksi maastopuvun. Hinta tarkentuu ilmoittautumisaikaan mennessä.
Kurssiteemat ovat: etsintä ja maastoensiapu; harjoituksen viestintä; junioriturvallisuus; kanttiinijoukkue poikkeusoloissa; kurssinjohtajan koulutus; varustaudu ja selviydy retkellä; muutosjohtaminen; perille ilman navigaattoria; sähköttä kaupungissa.
MPK:n sivuille tulee maaliskuun puolivälissä lyhyt esittely kurssien sisällöstä. Harjoitukseen valitut saavat vahvistuksen osanotosta. Ohjeet harjoitukseen saapumisesta, kurssiohjelmista ja varusteista postitetaan mukaan hyväksytyille elokuun ensimmäisellä viikolla.
Lisätietoa saa SoMa- harjoituksen johtajilta: Inka Tiittanen (Sotilaskotiliitto), inka.tiittanen@sotilaskotiliitto.fi tai Irma Heinäaro (Maanpuolustusnaisten liitto), irheinaaro@gmail.com

Uusia jäseniä hallitukseen

Hallituksen uusia jäseniä vasemmalta: Hanna Waris, Minna Tikanoja ja hallituksen sihteeri Marketta Kinnunen.

Hanna Waris yhdessä Kirsi Maaskolan kanssa suunnittelee jäsenten aktivointia.

Minna Tikanoja kehittää yhdessä koulutusjaoston vetäjän Aulikki Raution kanssa uusien sisarten koulutusohjelmaa.

Tapahtumakalenteri

Aika ja paikka	Tapahtuma	lisätietoja
to 2.3. klo	Kaupungimuseo Aleksanterink. 16	kokoontuminen klo 16.45 aulassa
la 4.3. klo 15.00 MPKK:n juhlasali	Naisten päivän konsertti Kaartin soittokunta	Lippuja sodesta, 12 euroa sisältäen munkkikahvit
la 11.3. klo 8.00 Dragsvik	uusien sisarten koulutus	ilmoittautumiset viim. 5.3.. es.sotilasalue@gmail.com – katso tarkemmin alla
ke 15.3. Sotilaskoti	hallituksen kokous	
ti 28.3. klo 16.30 Rannikkosotilaskotiyhdistyksen tiloissa Katajanokankatu 4 D 27	Pääsiäismyyjäisten askartelutalkoot	ilmoittautumiset 24.3. mennessä merja.autio@bastu.net
to 30.3. klo 18.00 Perinnetalo	Yhdistyksen kevätkokous	
to 6.4. klo 16.30 sotilaskoti	Virpomisvitsoja pääsiäismyyjäisiin	kulkuluvan tarvitsevat: ilmoittautumiset viim. 3.4. es.sotilasalue@gmail.com
la 8.4. klo 11-13 Töölön palvelukeskus, Töölönk. 33	Pääsiäismyyjäiset (alueen yhteiset)	kts. alla
la 21.4. klo 19.00 Finlandia talo	Kaartin soittokunnan kevätkonsertti	Liput 30 euroa
su 23.4. klo 12 Laajasalon kirkko	Sisarten kirkkopyhä	kts. alla
ma 24.4. klo 18.00 sotilaskoti	Lukupiiri	kirja: J. Ryan Stradal ”Keskilännen keittiöt”
ke 10.5. klo 18.00 sotilaskoti	hallituksen kokous	
su 4.6. Senaatintori	Puolustusvoimien lippujuhla ja paraati	kts. alla
18.-19.8. Kansalaistori	Nuku rauhassa – kokonaisturvallisuus-tapahtuma	ilmoittautumisesta myöhemmin.
30.11. Santahamina	Yhdistyksen syyskokous	

Uusien sisarten koulutus la 11.3. Yhteiskuljetus klo 8.00 Fennian tilausliikenteen pysäkiltä. Aluetoimikunnan koulutuksen sisältö ei ole sama kuin oman yhdistyksen koulutuksessa, joten kaikki kiinnostuneet ovat tervetulleita.
Pääsiäismyyjäiset järjestetään lauantaina 8.4. klo 11-13 Töölön palvelukeskuksessa. Myyjäisiä varten askarrellaan koristeita Rannikkosotilaskotiyhdistyksen tiloissa Katajanokalla tiistaina 28.3. Virpomisvitsoja koristellaan sodessa torstaina 6.4. Ilmoittautumisohjeet yllä.
Järjestämme yhdessä Roihuvuoren seurakunnan kanssa **sisarien kirkkopyhän Laajasalon kirkossa 23.4. alkaen klo 12.** Voimme avustaa erilaisissa tehtävissä, joita ovat esim. käsiohjelmien jako ovella (2 sisarta), tekstin luku (1 sisar) ja kolehdin kantaminen (2 sisarta). Kirkkokahvit tarjoamme messun loputtua. Lähdetään viettämään omaa kirkkopyhäämme ja tehdään siitä perinne. Tehtäviin halukkaat ottakaa yhteys Mirja Laukkariseen; yhteystiedot takakannessa
4.6. Puolustusvoimien lippujuhla ja paraati Helsingissä. Useita sotilaskoti- ja infopisteitä Senaatintorin ympäristössä. Ilmoittautumiset Merja Autiolle, merja.autio@bastu.net.
Sotilaskotisisarten marssiosasto paraatissa: alueeltamme tarvitaan 35 hyväkuntoista sisarta. Marssiharjoitukset toukokuussa Santahaminassa. Ilmoittautumiset: es.sotilasalue@gmail.com.
Ruutupaitoja on saatu varastoon kaikkia kokoja. Ensimmäinen paita maksaa 25 €, seuraavat 40 €. Saatavilla myös ruutuesiliinoja (20 €) ja huiveja (10€).

Yhteystiedot 2017

Hallitus

Sirpa Luostarinen, pj
Puh. 040 547 7799
sirpa.luostarinen@hssky.fi

Leena Kosonen, varapj
Puh. 040 574 9532
leenam.kosonen@gmail.com

Anu Helpinen
Puh. 040 835 0195
anumarita48@hotmail.com

Kirsi Maaskola
Puh. 050 966 5683
kirsi.maaskola@orionpharma.com

Marja-Liisa Nikka
Puh. 040 570 4230
nikka.marjaliisa@gmail.com

Marja-Riika(Maikka) Saaristo
Puh. 040 508 4702
maikka@welho.com

Ritva Saarni
Puh. 050 563 6500
ritva.saarni@kolumbus.fi

Varajäsenet
Piia-Liisa Mäkinen
plm.lilies.roses@gmail.com

Minna Tikanoja
hemtikanoja@gmail.com

Hanna Waris
hannawaris@gmail.com

Sihteeri
Marketta Kinnunen
kinnunen.marketta@gmail.com

Rahastonhoitaja, jäsensihteeri
Sirpa Nieminen
puh. (09) 679 771
sirpa.nieminen@hssky.fi

Jaostot

Sisarvuorot ja tarjoilujaosto
Heli Pasanen, kodinhoitaja
Puh. 050 440 6993
tarjoilu.heli@hssky.fi

Hengellinen jaosto
Mirja Laukkarinen
Puh. 041 436 2460
mirjakala@hotmail.com

Liikkuva sotilaskoti (LSK)
Merja Autio
Puh. 050 440 6994 (LSK)
Puh. 0400 434 941 (oma)
merja.autio@bastu.net

Kirjastojaosto
Ritva Saarni
Puh. 050 563 6500
ritva.saarni@kolumbus.fi

Koulutusjaos
Aulikki Rautio
Puh. 0500 461 770
aulikki.rautio@danbrit.fi

Käsityö- ja tekstiilijaos
Leena Kosonen
Puh. 040 574 9532
leenam.kosonen@gmail.com

Seniorijaos
Raija Iso-Junno
Puh. 050 464 0488
anneli.isojunno@gmail.com

Sotilaskotipäällikkö
Minna Frii
Puh. 050 307 1082
minnafr@yahoo.com

Sotilaskodit

Santahaminan sotilaskoti
Santahaminantie 15
ma-to 8.30-20.30
pe 8.30-19.30 (alokasaikana 20.30:een)
la-su 16.30-19.30 (alokasaikana 20.30:een)

Kodinjohtaja Virpi Fyhr
Puh. 0400 441 317
virpi.fyhr@hssky.fi

Kodinhoitaja Heli Pasanen
Puh. 050 440 6993
heli.pasanen@hssky.fi

Kadettikerhon sotilaskoti (MPKK)
Kadettikouluntie 7
ma-to 8.30-15.30
pe 8.30-14.00
Kodinhoitaja Eeva Riuttala
puh. 0299 530 701
kadettikerho@hssky.fi

Auditoriotalon kanttiini
Kadettikouluntie 6
ma 8.30-15.00
ti-to 8.00-15.00
pe 8.00-12.00
Kodinhoitaja Virpi Leinonen
puh. 0299 530 702
auditorio@hssky.fi

Taloussihteeri Sirpa Nieminen
ma-pe 9.00-15.00
puh (09) 679 771
taloussihteeri@hssky.fi
Helsinki - Santahamina
sotilaskotiyhdistys ry

Santahaminantie 15
00860 Helsinki
www.hssky.fi
Nordea
FI 22 2285 1800 0028 83
Y-tunnus 1869305-2